

OBRAZLOŽENJE

NOVA VREMENA ZA NAMAZ I POST (ISTA VREMENA ZA CIJELU NORVEŠKU)

Vijeće muftija je na svojoj sjednici održanoj u Sarajevu 4. oktobra 2018. godine razmatrajući izvještaj Uprave za vjerske poslove Rijaseta o procjeni namaskih vremena i vremena posta za područja koja se nalaze iznad 55. sjeverne geografske širine, donijelo zaključak, kojim se usvaja PRINCIP PROCJENE (takdira) za određivanje namaskih vremena i vremena posta za područja koja se nalaze iznad 55. geografske širine.

Uzvišeni Allah kaže: „Vjernicima je propisano da u određeno vrijeme namaz obavljaju” (*En-Nisa, 103*). Namaz spada u pet temeljnih stubova Islama i dužnost ga je izvršavati u određenim periodima dana i noći. Shodno tome, vrijeme obavljanja namaza spada u temeljne uslove za ispravnost namaza. U uslovima uobičajenih pojava nije dozvoljeno obavljati namaz prije nastupanja njegova vremena. Namaska vremena su u Kur’anu naznačena općenito: „Redovno molitvu obavljajte, naročito onu krajem dana, i pred Allahom ponizno stojte”, (*El-Bekare, 238*); „I obavljaj molitvu početkom i krajem dana, i u prvim časovima noći”!... (*Hud, 114*); „Obavljaj propisane molitve kad Sunce s polovine neba krene, pa do noćne tmine, i molitvu u zoru jer molitvi u zoru mnogi prisustvuju”. (*El-Isra, 78*); „Pa hvaljen neka je Allah kad god omrknete i kad god osvanete - Njemu neka je pohvala i na nebesima i na Zemlji - i predvečer i u podne”! (*Er-Rum, 17, 18*); „Zato strpljivo podnosi ono što oni govore i veličaj Gospodara svoga i zahvaljuj Mu prije sunčeva izlaska i prije zalaska, i veličaj Ga noću i poslije obavljanja molitvi”. (*Kaf, 39, 40*); „I spominji ime Gospodara ujutro i predvečer, i u jednom dijelu noći radi Njega molitvu obavljaj, i dugo Ga noću hvali”? (*El-Insan, 25, 26*), te hadisima i praksom Allahovog Poslanika, a.s.: Prenosi se da je Džibril, alejhis-selam, došao i Vjerovjesnika, s.a.v.s., podučio namaskim vremenima, rekavši mu: “Ustani i klanjaj!” Kada je Sunce prešlo malo preko polovine neba ustao je i klanjao podne. Zatim mu je došao kada je nastupila ikindija i rekao mu: “Ustani i klanjaj!” Ustao je i klanjao ikindiju kada je sjena predmeta postala onoliko koliki su i oni sami. Zatim mu je došao kada je nastupio akšam i rekao: “Ustani i klanjaj!” Ustao je i klanjao akšam kada je Sunce zašlo. Zatim mu je

došao kada je nastupila jacija i rekao mu: "Ustani i klanjaj!" Ustao je i klanjao jaciju kada je nestalo tragova šefeka (crvenila/bjelila) na nebu. Zatim mu je došao kada je nastupilo sabahsko vrijeme, u sami osvit zore, kada je klanjao sabah, zatim, ponovo sutradan u podne i rekao mu: "Ustani i klanjaj!" Ustao je i klanjao podne kada je sjena predmeta onolika koliki su i sami oni. Zatim mu je došao kada je nastupila ikindija i rekao mu: "Ustani i klanjaj!" Ustao je i klanjao ikindiju kada je sjena predmeta postala duplo veća od njih samih. Zatim mu je došao u akšam - u isto vrijeme kao i prethodni dan - zatim u jacijsko doba iza ponoći ili kada je bila prošla polovina noći ili je rekao trećina noći, pa je tada klanjao jaciju. Zatim mu je došao kada se bilo dobro razvidilo i rekao mu: "Ustani i klanjaj!" Ustao je i klanjao sabah, a zatim mu rekao: "Između ove dvije granice je vrijeme namaza". (*Ebu Davud, Tirmizi*)

Shodno hadiskim predajama, kod pojašnjavanja namaskih vremena za osnovu se uzimaju atmosferski znakovi; pojava bjeline na istočnome horizontu (zora), izlazak sunca, trenutak dosezanja sunca na najvisočiju tačku na nebu u vrijeme podneva i početak kretanja ka zapadu (zeval), dostizanje sjene predmeta jedne ili dvije svoje veličine, osim fey-i zevala, zalazak Sunca (gurub), gubitak večernje svjetlosti na zapadnom horizontu (gaybubet-i šafak) i drugi atmosferski znakovi prouzrokovani okretanjem Zemlje oko svoje ose.

U područjima gdje je moguće pratiti navedene prirodne pojave (alamete), namaz će se obavljati u vremenima određenim u navedenim hadisima. U područjima gdje se pomenute pojave uopšte ne formiraju, općeprihvaćeno je mišljenje (Idžma), svih institucija koje se bave izdavanjem fetvi u našem vremenu, da je potrebno odrediti namaska vremena putem procjene (takdir). A tamo gdje je djelimično, periodično, postoje različita mišljenja.

Međutim, do sada nije postignut konsenzus u vezi s metodom pomenute procjene. Takvo stanje je doprinijelo da pitanje određivanja namaskih vremena u ovim područjima bude aktuelno i danas. Mnogobrojni islamski učenjaci i naučne institucije su ponudili svoje stavove po ovome pitanju. Suglasni su da se u područjima u kojima ne dolazi do formiranja uobičajenih namaskih vremena i vremena posta primjenjuje metoda procjene, tako da se u ovim zonama procjenom određuje da post prestaje dok Sunce još sija (ljeti) ili da se posti kada je Sunce već odavno zašlo (u zimskoj sezoni). Kao osnova za raspravu i razumijevanje ovog pitanja, te raspravu po

istom, uzima se hadis, kojeg bilježi Muslim, a prenosi En-Nuvas ibn Sem'an, r. a., u kojem se kaže da je Poslanik, a. s., spomenuo vrijeme Dedždžala, a ashabi ga upitali, „Božiji Poslanice, koliko će ostati na zemlji”, odgovorio je, „Četrdeset dana, dan kao godina, dan kao mjesec, dan kao sedmica, a ostali, kao obični dani”, priupitali smo, „Hoćemo li u danu, koji je kao godina, jedan put klanjati pet dnevnih namaza?” odgovorio je, „Ne, već procijenite”. (*Tirmizi, Ebu Davud, IbniMadždže, Ahmed*)

Hadis koji govori o vremenu pojave Dedždžala, kako nam to pojašnjava Šefki Ibrahim Allam, u fetvi br. 2347, od 09. 07. 2013. godine, potvrđuje odsustvo znakova za utvrđivanje namaskih vremena. To stanje danas svjedočimo u zonama sjevernog i južnog pola, gdje se noć i dan smjenjuju u periodu od šest mjeseci. Ulema je prepoznala pojave i njihove specifičnosti koje se jasno manifestiraju kroz izostanak znakova (alameta), a koje je Šerijat odredio za utvrđivanje namaskih vremena.

Ovo pitanje opterećuje vjernike koji žive na području Skandinavskih zemalja, sa čime je bosansko-hercegovačka javnost upoznata kroz prijevod djela Muhammeda Hamidullaha, „Uvod u Islam,” u izdanju El-Kalema 1989. godine, gdje zaključuje: „Razumije se da se u nenormalnim klimatskim uslovima ni svakodnevni namaz ni godišnji posto ne mogu ravnati prema kretanju Sunca. Pravnici su stoga zaključili i preporučili da u ovim krajevima mjerilo bude kretanje sata, a ne Sunca”.

Na pitanje u vezi sa postom u Skandinavskim zemljama, egipatski muftija Ali Džum'a je ponudio odgovor, u kojem stoji da se, za područje nenormalnih uslova, u kojima je poteškoća vjerniku postiti zbog dužine dana, postupi shodno procjeni.

U zastupanju stavova po ovom pitanju, Ali Džum'a, navodi mišljenje Ibni Tejmije, u kojem stoji: „Namaska vremena su ona koja je melek Džibril ukazao Muhamedu, a. s., i kojima je Poslanik, a.s., poučio svoje sljedbenike, njihovom prvom i krajnjem vremenu. Taj propis ulema je zabilježila u mnogobrojnim djelima i on se u principu odnosi na normalne i uobičajene uslove života. A što se tiče dana za kojeg je Poslanik, a.s., kazao da traje „kao godina” i rekao, „procijenite” ima svoje značenje. To znači, da na taj dan nema ikindijskog vremena, i da dužina sjene predmeta neće biti kao dužina samog predmeta niti duplo veća od njega. Dan će znatno duže trajati. Podne-namaz i ikindija-namaz će tog dana biti prije zevala, kao što će akšam-namaz i jacija-namaz biti prije zalaska Sunca. Na taj

dan se neće gledati kretanje sunca, ni zeval, ni njegov zalazak, niti nestanak rumenila (šefeka)“.

U pristupu rješavanja pitanja namaskih vremena i posta za područja neuobičajenih zona, Ali Džum'a također citira stav Muhameda Rešida Rida'a navedenog u „Tefsiru-l-menar“, (Tabeatu El-menar), gdje kaže da je njegov profesor, egipatski muftija Muhamed Abduhu, rekao: „Za ta područja je dozvoljena procjena (takdir) namaskih vremena i vremena posta, na što je ukazao Poslanik, a. s.“

Također, u fetvi Egipatskog vijeća se navodi mišljenje istaknutog alima Mustafe Ahmeda Ez-Zerka koji iznosi vrlo jasne stavove bazirane na mišljenju utemeljenom na kontekstu vremena i prostora, te intencija Šerijata. Mustafa Ez-Zerka veli: „Poslanikove hadise treba razumijevati shodno nastanku geografskog prostora Arapskog poluotoka i znanja o Kosmosu. To ne podrazumijeva znanje o cjelovitom prostoru zemljine kugle, kopnenog i vodenog prostora, koji je u to vrijeme uglavnom bio nepoznat. Stoga, prostor koji je u novije vrijeme otkriven, sjeverno i južno, treba biti izuzet od propisa temeljenih na uobičajenim alametima/znakovima o namaskim vremenima i vremenu ramazanskog posta. U tom slučaju, to je prostor za idžtihadsko djelovanje u skladu sa intencijama Šerijata“.

U pojašnjavanju zbirnih stavova po ovom pitanju i njihovom predstavljanju, Ibni Abidin El-Hanefi u djelu, „Redu-l-muhtar ala ed-Durri-l-muhtar“, navodi pa kaže: „Nisam vidio nikog da se suprotstavio obaveznosti posta zbog pojave zore i zalaska Sunca, i trajanju vremena u kom postač ne može jesti nakon nijjeta posta. Niko ne govori o njihovom neprekidnom, kontinuiranom postu, jer takav postupak vodi u propast. Ako pak kažemo, da moraju postiti u Ramazanu, u tom slučaju prihvatamo (takdir) procjenu. Zato trebamo odgovoriti na koji način utvrđujemo procjenu, a osnovna intencija Šerijata je da se pojedinac ne opterećuje preko svojih mogućnosti i da se postignu ciljevi primjene Šerijata na sve“.

Islam je vjera individualnog prihvatanja vjerovanja, ali je u isto vrijeme vjera kolektiviteta i institucionalnog, džematskog djelovanja. Pitanja kojima se iskazuje briga za vjerski život i primjenu vjerskih propisa u Skandinavskim zemljama, namaska vremena i dužina vremena posta su uglavnom inicirana individualno. Iz prikaza navedenih mišljenja uleme o procjeni vidi se naučni karakter, kolektivni i individualni pristup i želja za rješanjem ovog pitanja. Analizom obrađenih tekstova i njihovim prikazom, te analizom rasprava i iznesenih stavova, mišljenja, kao i uvidom u svakodnevnu

praksu sa kojom se susrećemo na terenu, jasno se primjećuje da je, u odnosu na ovo pitanje, evidentan različit pristup, što je znak odsustva institucionalnog zastupanja i predstavljanja muslimana u praksi, a usljed prisustva različitih doseljeničkih muslimanskih zajednica koje preferiraju praksu svojih zavičaja (adeta i običaja), sa spremnošću da razgovaraju o pitanjima važnim za Ummet i islam, ali bez želje da primijene univerzalne poruke islama. Iz pomenutih stavova i mišljenja neminovno se nameću sljedeći zaključci:

- propisi Šerijata se odnose na općenite pojave i stanja.
- obavljanje namaza i post mjeseca ramazana je farz, stroga vjerska dužnost za svakog punoljetnog muslimana i muslimanku.
- u nemogućnosti korištenja znakova (alameta) za određivanje namaskih vremena i dužine posta u nenormalnim uslovima pristupa se procjeni (takdir).
- procjena se utvrđuje putem intelektualnog napora (idžtihad) i metodom analogije (kijas).
- utvrđivanje polazne osnove za procjenu je određivanje stepena geografske širine gdje izostaju prirodne pojave na osnovu kojih se utvrđuju namaska vremena.

Za Norvešku, polazna osnova za utvrđivanje namaskih vremena i dužine posta je 45°, shodno odlukama akademija Islamskog prava i Uprave za vjerske poslove Rijasetu. (45. stepen je područje Cazina u Bosni i Hercegovini)

JANUAR 2020. god.

Džumade-I-ula / Džumade-I-uhra 1441. h.g.

DAN			Mubarek-dani i noći i drugi podaci	Imsak, početak posta - Sabah		Prestanak sabahskog vremena		Podne		Ikindija		Akšam, iftar		Jacija	
Po kalendaru	U sedmici	Po takvimu													
1.	Sr	6.	Džumade-I-ula 1441.	5	44	7	29	12	01	14	07	16	31	18	01
2.	Če	7.			44		29		01		08		32		02
3.	Pe	8.	Džuma, prva četvrt 5:45	5	45	7	30	12	02	14	09	16	33	18	03
4.	Su	9.			45		30		02		10		34		04
5.	Ne	10.			45		30		03		11		35		05
6.	Po	11.			44		29		03		12		36		06
7.	Ut	12.			44		29		04		12		37		07
8.	Sr	13.			44		29		04		13		38		08
9.	Če	14.			44		29		05		14		39		09
10.	Pe	15.	Džuma, Pun Mjesec 20:21	5	43	7	28	12	05	14	15	16	40	18	10
11.	Su	16.			43		28		05		16		41		11
12.	Ne	17.			43		28		06		17		42		12
13.	Po	18.			42		27		06		18		43		13
14.	Ut	19.			42		27		06		19		45		15
15.	Sr	20.			41		26		07		20		46		16
16.	Če	21.			41		26		07		21		47		17
17.	Pe	22.	Džuma, Pos. četvrt 13:58	5	40	7	25	12	07	14	22	16	49	18	19
18.	Su	23.			40		25		08		24		50		20
19.	Ne	24.			39		24		08		25		51		21
20.	Po	25.			38		23		08		26		52		22
21.	Ut	26.			37		22		09		27		53		23
22.	Sr	27.			37		22		09		28		54		24
23.	Če	28.			36		21		09		29		55		25
24.	Pe	29.	Džuma, Mijena 22:42	5	35	7	20	12	09	14	30	16	57	18	27
25.	Su	30.			34		19		10		31		58		28
26.	Ne	1.	Džumade-I-uhra 1441.		33		18		10		32	17	00		30
27.	Po	2.			32		17		10		33		01		31
28.	Ut	3.			32		17		10		35		03		33
29.	Sr	4.			31		16		10		36		04		34
30.	Če	5.			30		15		11		37		05		35
31.	Pe	6.	Džuma	5	29	7	14	12	11	14	38	17	07	18	37

FEBRUAR 2020. god.

Džumade-l-uhra / Redžeb 1441. h.g.

DAN			Mubarek-dani i noći i drugi podaci	Imsak, početak posta - Sabah		Prestanak sabahskog vremena		Podne		Ikindija		Akšam, iftar		Jacija	
Po kalendaru	U sedmici	Po takvimu													
1.	Su	7.	Džumade-l-uhra 1441.	5	26	7	11	12	11	14	41	17	10	18	40
2.	Ne	8.	Prva četvrt 02:42		25		10		11		42		12		42
3.	Po	9.			23		08		11		43		13		43
4.	Ut	10.			22		07		11		44		14		44
5.	Sr	11.			21		06		11		46		16		46
6.	Če	12.			20		05		11		47		18		48
7.	Pe	13.	Džuma	5	18	7	03	12	12	14	49	17	19	18	49
8.	Su	14.			17		02		12		50		20		50
9.	Ne	15.	Pun Mjesec 08:33		16		01		12		51		22		52
10.	Po	16.			14	6	59		12		52		23		53
11.	Ut	17.			13		58		12		53		24		54
12.	Sr	18.			11		56		12		53		25		55
13.	Če	19.			10		55		12		54		26		56
14.	Pe	20.	Džuma	5	09	6	54	12	12	14	55	17	28	18	58
15.	Su	21.	Posljednja četvrt 23:17		07		52		12		56		29		59
16.	Ne	22.			06		51		12		57		31	19	01
17.	Po	23.			04		49		11		58		32		02
18.	Ut	24.			03		48		11		59		33		03
19.	Sr	25.			02		47		11	15	00		35		05
20.	Če	26.			00		45		11		01		36		06
21.	Pe	27.	Džuma	4	59	6	44	12	11	15	02	17	38	19	08
22.	Su	28.			57		42		11		03		39		09
23.	Ne	29.	Mijena 16:32		55		40		11		04		40		10
24.	Po	30.			54		39		11		05		42		12
25.	Ut	1.	Redžeb 1441.		52		37		11		06		43		13
26.	Sr	2.			50		35		10		07		44		14
27.	Če	3.	Lejletu-r-Regaib		49		34		10		08		45		15
28.	Pe	4.	Džuma	4	47	6	32	12	10	15	09	17	46	19	16
29.	Su	5.			45		30		10		11		48		18

MART 2020. god.
Redžeb / Ša'ban 1441. h.g.

DAN			Mubarek-dani i noći i drugi podaci	Imsak, početak posta - Sabah		Prestanak sabahskog vremena		Podne		Ikindija		Akšam, iftar		Jacija	
Po kalendaru	U sedmici	Po takvimu													
1.	Ne	6.	Redžeb 1441.	4	43	6	28	12	10	15	13	17	50	19	20
2.	Po	7.	Prva četvrt 20:57		41		26		10		14		51		21
3.	Ut	8.			40		25		09		14		52		22
4.	Sr	9.			38		23		09		15		54		24
5.	Če	10.			36		21		09		17		55		25
6.	Pe	11.	Džuma	4	34	6	19	12	09	15	18	17	56	19	26
7.	Su	12.			33		18		09		19		58		28
8.	Ne	13.			32		17		08		20		59		29
9.	Po	14.	Pun Mjesec 18:48		30		15		08		20	18	00		30
10.	Ut	15.			28		13		08		21		02		32
11.	Sr	16.			26		11		08		22		03		33
12.	Če	17.			24		09		07		22		04		34
13.	Pe	18.	Džuma	4	23	6	08	12	07	15	22	18	06	19	36
14.	Su	19.			21		06		07		23		07		37
15.	Ne	20.			19		04		06		24		08		38
16.	Po	21.	Posljednja četvrt 10:34		17		02		06		25		09		39
17.	Ut	22.			15		00		06		26		10		40
18.	Sr	23.			13	5	58		06		27		11		41
19.	Če	24.			11		56		05		27		12		42
20.	Pe	25.	Džuma	4	09	5	54	12	05	15	28	18	14	19	44
21.	Su	26.	Lejletu-I-Mi'radž		07		53		05		29		15		45
22.	Ne	27.			06		51		04		30		16		46
23.	Po	28.			04		49		04		30		18		48
24.	Ut	29.	Mijena 10:28		02		47		04		31		19		49
25.	Sr	1.	Ša'ban 1441.		01		46		03		31		20		50
26.	Če	2.		3	59		44		03		32		21		51
27.	Pe	3.	Džuma	3	57	5	42	12	03	15	32	18	23	19	53
28.	Su	4.			56		41		03		33		24		54
29.	Ne	5.		4	54	6	39	13	02	16	33	19	25	20	55
30.	Po	6.			52		37		02		34		26		56
31.	Ut	7.			50		35		02		34		28		58

APRIL 2020. god.
Ša'ban / Ramazan 1441. h.g.

DAN			Mubarek-dani i noći i drugi podaci	Imsak, početak posta - Sabah		Prestanak sabahskog vremena		Podne		Ikindija		Akšam, iftar		Jacija	
Po kalendaru	U sedmici	Po takvimu													
1.	Sr	8.	Ša'ban 1441. P.čet.12:21	4	46	6	31	13	01	16	37	19	31	21	01
2.	Če	9.			44		29		01		37		32		02
3.	Pe	10.	Džuma	4	42	6	27	13	01	16	37	19	33	21	03
4.	Su	11.			40		25		00		37		34		04
5.	Ne	12.			38		23		00		38		35		05
6.	Po	13.			37		22		00		39		36		06
7.	Ut	14.	Lejletu-l-Berat		35		20		00		40		37		07
8.	Sr	15.	Pun Mjesec 04:35		33		18	12	59		40		39		09
9.	Če	16.			31		16		59		41		40		10
10.	Pe	17.	Džuma	4	29	6	14	12	59	16	42	19	41	21	11
11.	Su	18.			28		13		58		42		43		13
12.	Ne	19.			27		12		58		43		44		14
13.	Po	20.			25		10		58		43		45		15
14.	Ut	21.	Posljednja četvrt 00:56		23		08		58		43		46		16
15.	Sr	22.			21		06		57		43		48		18
16.	Če	23.			20		05		57		44		49		19
17.	Pe	24.	Džuma	4	18	6	03	12	57	16	44	19	50	21	20
18.	Su	25.			16		01		57		44		51		21
19.	Ne	26.			15		00		56		45		52		22
20.	Po	27.			13	5	58		56		45		53		23
21.	Ut	28.			11		56		56		46		54		24
22.	Sr	29.			09		54		56		47		55		25
23.	Če	30.	Mijena 04:26		08		53		56		47		57		27
24.	Pe	1.	Džuma, Ramazan 1441.	4	06	5	51	12	55	16	48	19	58	21	28
25.	Su	2.			05		50		55		48		59		29
26.	Ne	3.			03		48		55		48	20	00		30
27.	Po	4.			02		47		55		49		02		32
28.	Ut	5.			01		46		55		50		03		33
29.	Sr	6.		3	59		44		55		50		04		34
30.	Če	7.	Prva četvrt 22:38		58		43		54		50		05		35

MAJ 2020. god.
Ramazan / Ševval 1441. h.g.

DAN			Mubarek-dani i noći i drugi podaci	Imsak, početak posta - Sabah		Prestanak sabahskog vremena		Podne		Ikindija		Akšam, iftar		Jacija	
Po kalendaru	U sedmici	Po takvimu		3	54	5	39	12	54	16	52	20	09	21	39
1.	Pe	8.	Džuma, Ramazan 1441.	3	54	5	39	12	54	16	52	20	09	21	39
2.	Su	9.			53		38		54		53		10		40
3.	Ne	10.			51		36		54		53		11		41
4.	Po	11.			50		35		54		53		12		42
5.	Ut	12.			48		33		54		53		14		44
6.	Sr	13.			47		32		54		54		15		45
7.	Če	14.	Pun Mjesec 12:45		46		31		54		54		16		46
8.	Pe	15.	Džuma	3	44	5	29	12	54	16	54	20	17	21	47
9.	Su	16.	Lejletu-i-Bedr		43		28		54		55		18		48
10.	Ne	17.	Dan pobjede na Bedru		42		27		54		55		19		49
11.	Po	18.			40		25		54		56		20		50
12.	Ut	19.			39		24		54		56		21		51
13.	Sr	20.	Ulazak u i'tikaf		38		23		54		57		22		52
14.	Če	21.	Posljednja četvrt 16:03		37		22		54		58		23		53
15.	Pe	22.	Džuma	3	36	5	21	12	54	16	58	20	25	21	55
16.	Su	23.			35		20		54		59		26		56
17.	Ne	24.			34		19		54		59		27		57
18.	Po	25.			33		18		54		59		28		58
19.	Ut	26.	Lejletu-i-Kadr		32		17		54	17	00		29		59
20.	Sr	27.			31		16		54		00		30	22	00
21.	Če	28.			30		15		54		00		31		01
22.	Pe	29.	Džuma, Mijena 19:39	3	29	5	14	12	54	17	00	20	32	22	02
23.	Su	30.			28		13		54		00		33		03
24.	Ne	1.	Ševval 1441. Bajram		28		13		54		00		34		04
25.	Po	2.	Bajram 2. dan		27		12		54		01		35		05
26.	Ut	3.	Bajram 3. dan		26		11		54		01		36		06
27.	Sr	4.			25		10		54		01		37		07
28.	Če	5.			24		09		54		01		38		08
29.	Pe	6.	Džuma	3	24	5	09	12	54	17	02	20	39	22	09
30.	Su	7.	Prva četvrt 05:30		23		08		55		03		40		10
31.	Ne	8.			22		07		55		03		41		11

Bajram-namaz je u nedjelju 24. maja u 5 sati i 58 minuta

JUNI 2020. god.
Ševval / Zu-l-ka'de 1441. h.g.

DAN			Mubarek-dani i noći i drugi podaci	Imsak, početak posta - Sabah		Prestanak sabahskog vremena		Podne		Ikindija		Akšam, iftar		Jacija	
Po kalendaru	U sedmici	Po takvimu													
1.	Po	9.	Ševval 1441.	3	21	5	06	12	55	17	04	20	42	22	12
2.	Ut	10.			20		05		55		04		43		13
3.	Sr	11.			20		05		55		04		43		13
4.	Če	12.			19		04		55		04		44		14
5.	Pe	13.	Džuma , Pun Mjesec 21:12	3	19	5	04	12	56	17	05	20	45	22	15
6.	Su	14.			18		03		56		06		46		16
7.	Ne	15.			18		03		56		06		46		16
8.	Po	16.			17		02		56		06		47		17
9.	Ut	17.			17		02		56		06		48		18
10.	Sr	18.			17		02		57		07		48		18
11.	Če	19.			17		02		57		07		49		19
12.	Pe	20.	Džuma	3	17	5	02	12	57	17	08	20	49	22	19
13.	Su	21.	Posljednja četvrt 08:24		16		01		57		08		50		20
14.	Ne	22.			16		01		57		09		51		21
15.	Po	23.			16		01		58		09		51		21
16.	Ut	24.			16		01		58		09		51		21
17.	Sr	25.			16		01		58		09		52		22
18.	Če	26.			16		01		58		09		52		22
19.	Pe	27.	Džuma	3	16	5	01	12	58	17	09	20	53	22	23
20.	Su	28.			17		02		59		10		53		23
21.	Ne	29.	Mijena 08:41		17		02		59		10		53		23
22.	Po	1.	Zu-l-ka'de 1441.		17		02		59		10		53		23
23.	Ut	2.			17		02		59		10		53		23
24.	Sr	3.			18		03		59		10		53		23
25.	Če	4.			18		03		59		10		54		24
26.	Pe	5.	Džuma	3	19	5	04	13	00	17	11	20	54	22	24
27.	Su	6.			19		04		00		11		54		24
28.	Ne	7.	Prva četvrt 10:16		19		04		00		11		54		24
29.	Po	8.			20		05		00		11		53		23
30.	Ut	9.			20		05		00		11		53		23

JULI 2020. god.
Zu-l-ka'de / Zu-l-hidždže 1441. h.g.

DAN			Mubarek-dani i noći i drugi podaci	Imsak, početak posta - Sabah		Prestanak sabahskog vremena		Podne		Ikindija		Akšam, iftar		Jacija	
Po kalendaru	U sedmici	Po takvimu													
1.	Sr	10.	Zu-l-ka'de 1441.	3	21	5	06	13	01	17	10	20	52	22	22
2.	Če	11.			22		07		01		10		52		22
3.	Pe	12.	Džuma	3	23	5	08	13	01	17	10	20	52	22	22
4.	Su	13.			23		08		01		10		52		22
5.	Ne	14.	Pun Mjesec 06:44		24		09		02		10		51		21
6.	Po	15.			24		09		02		10		51		21
7.	Ut	16.			25		10		02		10		51		21
8.	Sr	17.			26		11		02		10		50		20
9.	Če	18.			26		11		02		10		50		20
10.	Pe	19.	Džuma	3	27	5	12	13	02	17	11	20	50	22	20
11.	Su	20.			28		13		03		11		50		20
12.	Ne	21.	Posljednja četvrt 01:29		29		14		03		11		49		19
13.	Po	22.			30		15		03		11		49		19
14.	Ut	23.			31		16		03		11		48		18
15.	Sr	24.			32		17		03		10		47		17
16.	Če	25.			32		17		03		10		47		17
17.	Pe	26.	Džuma	3	33	5	18	13	03	17	10	20	46	22	16
18.	Su	27.			34		19		03		10		45		15
19.	Ne	28.			35		20		03		10		44		14
20.	Po	29.	Mijena 19:33		36		21		03		10		43		13
21.	Ut	30.			37		22		04		10		42		12
22.	Sr	1.	Zu-l-hidždže 1441.		38		23		04		10		41		11
23.	Če	2.			39		24		04		10		40		10
24.	Pe	3.	Džuma	3	41	5	26	13	04	17	10	20	39	22	09
25.	Su	4.			42		27		04		09		38		08
26.	Ne	5.			43		28		04		09		37		07
27.	Po	6.			44		29		04		08		36		06
28.	Ut	7.			44		29		04		08		35		05
29.	Sr	8.			45		30		04		07		34		04
30.	Če	9.	Jevmu-l-Arefe		46		31		04		07		33		03
31.	Pe	10.	Džuma, Bajram 1. dan	3	47	5	32	13	04	17	06	20	31	22	01

Bajram-namaz je u petak 31. jula u 6 sati i 17 minuta

AUGUST 2020. god.

Zu-l-hidždže 1441. h.g. / Muharrem 1442. h.g.

DAN			Mubarek-dani i noći i drugi podaci	Imsak, početak posta - Sabah		Prestanak sabahskog vremena		Podne		Ikindija		Akšam, iftar		Jacija	
Po kalendaru	U sedmici	Po takvimu													
1.	Su	11.	Kurban-bajram 2. dan	3	49	5	34	13	03	17	04	20	29	21	59
2.	Ne	12.	Kurban-bajram 3. dan		51		36		03		03		28		58
3.	Po	13.	Kurban-bajram 4. dan Pun Mjesc 17:59		52		37		03		03		27		57
4.	Ut	14.			53		38		03		03		26		56
5.	Sr	15.			54		39		03		03		25		55
6.	Če	16.			55		40		03		02		24		54
7.	Pe	17.	Džuma	3	56	5	41	13	03	17	02	20	22	21	52
8.	Su	18.			57		42		03		01		21		51
9.	Ne	19.			59		44		03		01		20		50
10.	Po	20.		4	00		45		03		00		18		48
11.	Ut	21.	Posljednja četvrt 18:45		01		46		02	16	59		17		47
12.	Sr	22.			02		47		02		58		15		45
13.	Če	23.			03		48		02		57		13		43
14.	Pe	24.	Džuma	4	05	5	50	13	02	16	56	20	12	21	42
15.	Su	25.			06		51		02		56		11		41
16.	Ne	26.			07		52		02		56		09		39
17.	Po	27.			08		53		01		55		07		37
18.	Ut	28.			09		54		01		54		06		36
19.	Sr	29.	Mijena 04:41		10		55		01		54		04		34
20.	Če	1.	Muharrem 1442.		11		56		01		53		02		32
21.	Pe	2.	Džuma	4	12	5	57	13	00	16	52	20	01	21	31
22.	Su	3.			13		58		00		51	19	59		29
23.	Ne	4.			14		59		00		50		58		28
24.	Po	5.			15	6	00		00		50		56		26
25.	Ut	6.	Prva četvrt 19:58		17		02	12	59		49		55		25
26.	Sr	7.			18		03		59		48		53		23
27.	Če	8.			19		04		59		47		52		22
28.	Pe	9.	Džuma	4	20	6	05	12	59	16	46	19	50	21	20
29.	Su	10.	Jevmu-l-ašura		21		06		58		45		48		18
30.	Ne	11.			22		07		58		43		46		16
31.	Po	12.			23		08		58		42		44		14

SEPTEMBAR 2020. god.

Muharrem / Safer 1442. h.g.

DAN			Mubarek-dani i noći i drugi podaci	Imsak, početak posta - Sabah		Prestanak sabahskog vremena		Podne		Ikindija		Akšam, iftar		Jacija	
Po kalendaru	U sedmici	Po takvimu													
1.	Ut	13.	Muharrem 1442.	4	26	6	11	12	57	16	39	19	40	21	10
2.	Sr	14.	Pun Mjesec 07:22		27		12		57		38		39		09
3.	Če	15.			28		13		57		37		37		07
4.	Pe	16.	Džuma	4	29	6	14	12	56	16	36	19	35	21	05
5.	Su	17.			31		16		56		35		33		03
6.	Ne	18.			32		17		56		34		31		01
7.	Po	19.			33		18		55		33		29	20	59
8.	Ut	20.			34		19		55		32		28		58
9.	Sr	21.			35		20		55		31		26		56
10.	Če	22.	Posljednja četvrt 11:26		37		22		54		30		24		54
11.	Pe	23.	Džuma	4	38	6	23	12	54	16	28	19	22	20	52
12.	Su	24.			39		24		54		27		20		50
13.	Ne	25.			40		25		53		25		19		49
14.	Po	26.			41		26		53		24		17		47
15.	Ut	27.			43		28		53		23		15		45
16.	Sr	28.			44		29		52		22		13		43
17.	Če	29.	Mljena 13:00		45		30		52		21		11		41
18.	Pe	1.	Džuma, Safer 1442.	4	46	6	31	12	52	16	20	19	09	20	39
19.	Su	2.			47		32		51		19		08		38
20.	Ne	3.			48		33		51		18		06		36
21.	Po	4.			49		34		50		16		04		34
22.	Ut	5.			50		35		50		14		02		32
23.	Sr	6.			51		36		50		13		00		30
24.	Če	7.	Prva četvrt 03:55		52		37		49		12	18	58		28
25.	Pe	8.	Džuma	4	54	6	39	12	49	16	11	18	56	20	26
26.	Su	9.			55		40		49		10		54		24
27.	Ne	10.			56		41		48		08		52		22
28.	Po	11.			57		42		48		07		51		21
29.	Ut	12.			59		44		48		06		49		19
30.	Sr	13.		5	00		45		47		05		48		18

OKTOBAR 2020. god.
Safer / Rebiu-l-evvel 1442. h.g.

DAN			Mubarek-dani i noći i drugi podaci	Imsak, početak posta - Sabah		Prestanak sabahskog vremena		Podne		Ikindija		Akšam, iftar		Jacija	
Po kalendaru	U sedmici	Po takvimu													
1.	Če	14.	Safer 1442. Pun Mjesec 23:05	5	03	6	48	12	47	16	02	18	44	20	14
2.	Pe	15.	Džuma	5	04	6	49	12	47	16	00	18	42	20	12
3.	Su	16.			06		51		46	15	58		40		10
4.	Ne	17.			07		52		46		57		38		08
5.	Po	18.			08		53		46		56		36		06
6.	Ut	19.			09		54		46		54		34		04
7.	Sr	20.			10		55		45		52		33		03
8.	Če	21.			11		56		45		51		31		01
9.	Pe	22.	Džuma	5	12	6	57	12	45	15	50	18	29	19	59
10.	Su	23.	Posljednja četvrt 02:39		13		58		44		49		27		57
11.	Ne	24.			15	7	00		44		47		25		55
12.	Po	25.			16		01		44		46		24		54
13.	Ut	26.			17		02		44		45		22		52
14.	Sr	27.			19		04		43		44		20		50
15.	Če	28.			20		05		43		42		18		48
16.	Pe	29.	Džuma, Mijena 21:31	5	21	7	06	12	43	15	41	18	17	19	47
17.	Su	30.			23		08		43		40		16		46
18.	Ne	1.	Rebiu-l-evvel 1442.		24		09		43		39		14		44
19.	Po	2.			25		10		42		37		12		42
20.	Ut	3.			26		11		42		36		11		41
21.	Sr	4.			27		12		42		35		09		39
22.	Če	5.			29		14		42		34		07		37
23.	Pe	6.	Džuma, Prva četvrt 15:23	5	31	7	16	12	42	15	32	18	06	19	36
24.	Su	7.			32		17		42		31		04		34
25.	Ne	8.		4	33	6	18	11	41	14	30	17	03	18	33
26.	Po	9.			34		19		41		29		01		31
27.	Ut	10.			35		20		41		27		00		30
28.	Sr	11.			36		21		41		26	16	58		28
29.	Če	12.	Mevlud		38		23		41		25		57		27
30.	Pe	13.	Džuma	4	39	6	24	11	41	14	24	16	55	18	25
31.	Su	14.	Pun Mjesec 15:49		40		25		41		23		54		24

NOVEMBAR 2020. god.
Rebiu-l-evvel / Rebiu-l-ahir 1442. h.g.

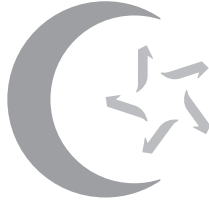
DAN			Mubarek-dani i noći i drugi podaci	Imsak, početak posta - Sabah		Prestanak sabahskog vremena		Podne		Ikindija		Akšam, iftar		Jacija	
Po kalendaru	U sedmici	Po takvimu													
1.	Ne	15.	Rebiu-l-evvel 1442.	4	43	6	28	11	41	14	20	16	50	18	20
2.	Po	16.			45		30		41		18		49		19
3.	Ut	17.			46		31		41		17		48		18
4.	Sr	18.			48		33		41		16		47		17
5.	Če	19.			49		34		41		15		46		16
6.	Pe	20.	Džuma	4	50	6	35	11	41	14	14	16	44	18	14
7.	Su	21.			52		37		41		13		43		13
8.	Ne	22.	Posljednja četvrt 14:46		53		38		41		12		42		12
9.	Po	23.			55		40		41		11		41		11
10.	Ut	24.			56		41		41		10		39		09
11.	Sr	25.			57		42		41		09		38		08
12.	Če	26.			59		44		41		08		37		07
13.	Pe	27.	Džuma	5	00	6	45	11	42	14	08	16	36	18	06
14.	Su	28.			01		46		42		08		35		05
15.	Ne	29.	Mijena 06:07		02		47		42		07		34		04
16.	Po	1.	Rebiu-l-ahir 1442.		03		48		42		06		33		03
17.	Ut	2.			05		50		42		05		32		02
18.	Sr	3.			06		51		42		04		31		01
19.	Če	4.			07		52		43		04		30		00
20.	Pe	5.	Džuma	5	09	6	54	11	43	14	03	16	29	17	59
21.	Su	6.			10		55		43		02		28		58
22.	Ne	7.	Prva četvrt 05:45		11		56		43		01		28		58
23.	Po	8.			13		58		44		01		27		57
24.	Ut	9.			14		59		44		01		26		56
25.	Sr	10.			15	7	00		44		00		26		56
26.	Če	11.			16		01		45		00		26		56
27.	Pe	12.	Džuma	5	18	7	03	11	45	14	00	16	25	17	55
28.	Su	13.			19		04		45	13	59		25		55
29.	Ne	14.			20		05		46		59		24		54
30.	Po	15.	Pun Mjesec 10:30		21		06		46		58		24		54

DECEMBAR 2020. god.
Rebiu-l-ahir / Džumade-l-ula 1442. h.g.

DAN			Mubarek-dani i noći i drugi podaci	Imsak, početak posta - Sabah		Prestanak sabahskog vremena		Podne		Ikindija		Akšam, iftar		Jacija	
Po kalendaru	U sedmici	Po takvimu		5	23	7	08	11	46	13	57	16	22	17	52
1.	Ut	16.	Rebiu-l-ahir 1442.	5	23	7	08	11	46	13	57	16	22	17	52
2.	Sr	17.			25		10		46		56		22		52
3.	Če	18.			26		11		47		56		22		52
4.	Pe	19.	Džuma	5	27	7	12	11	47	13	56	18	22	17	52
5.	Su	20.			28		13		48		56		21		51
6.	Ne	21.			29		14		48		56		21		51
7.	Po	22.			30		15		49		56		21		51
8.	Ut	23.	Posljednja četvrt 01:37		31		16		49		56		21		51
9.	Sr	24.			32		17		50		56		20		50
10.	Če	25.			33		18		50		56		20		50
11.	Pe	26.	Džuma	5	34	7	19	11	50	13	57	16	20	17	50
12.	Su	27.			35		20		51		57		20		50
13.	Ne	28.			36		21		51		57		21		51
14.	Po	29.	Mijena 17:17		37		22		52		58		21		51
15.	Ut	30.			37		22		52		58		21		51
16.	Sr	1.	Džumade-l-ula 1442.		38		23		53		58		21		51
17.	Če	2.			38		23		53		59		22		52
18.	Pe	3.	Džuma	5	39	7	24	11	54	14	00	16	22	17	52
19.	Su	4.			39		24		54		00		22		52
20.	Ne	5.			39		24		55		00		22		52
21.	Po	6.	Prva četvrt 00:41		40		25		55		01		23		53
22.	Ut	7.			41		26		56		01		24		54
23.	Sr	8.			41		26		57		02		24		54
24.	Če	9.			41		26		57		02		25		55
25.	Pe	10.	Džuma	5	42	7	27	11	58	14	03	16	25	17	55
26.	Su	11.			42		27		58		03		26		56
27.	Ne	12.			43		28		58		04		26		56
28.	Po	13.			43		28		58		04		27		57
29.	Ut	14.			43		28		59		05		28		58
30.	Sr	15.	Pun Mjesec 04:28		43		28	12	00		06		29		59
31.	Če	16.			43		28		00		07		30	18	00

MUBAREK-DANI I NOĆI U 1441/1442. god. po H. (2020. god.)

Prema hidžretskom kalendaru 1441/1442. god. po H.			Prema gregorijanskom kalendaru 2020. god.		
Mubarek-dani i noći	Datum	Mjesec	Dan	Datum	Mjesec
Lejletu-r-regaib	3.	Redžeb, 1441.	Če	27.	Februar
Lejletu-l-Mi'radž	26.	Redžeb, 1441.	Su	21.	Mart
Lejletu-l-berat	14.	Ša'ban, 1441.	Ut	7.	April
Uoči ramazana, 1. teravija	30.	Ša'ban, 1441.	Če	23.	April
Početak posta	1.	Ramazana, 1441.	Pe	24.	April
Lejletu-Bedr	16.	Ramazana, 1441.	Su	9.	Maj
Dan pobjede na Bedru	17.	Ramazana, 1441.	Ne	10.	Maj
Ulazak u i'tikaf Fethu-Mekke	20.	Ramazana, 1441.	Sr	13.	Maj
Lejletu-l-kadr	26.	Ramazana, 1441.	Ut	19.	Maj
Ramazanski bajram, 1. dan	1.	Ševval, 1441.	Ne	24.	Maj
Ramazanski bajram, 2. dan	2.	Ševval, 1441.	Po	25.	Maj
Ramazanski bajram, 3. dan	3.	Ševval, 1441.	Ut	26.	Maj
Jevmu-Arefe	9.	Zu-l-hidže, 1441.	Če	30.	Juli
Kurban-bajram, 1. dan	10.	Zu-l-hidže, 1441.	Pe	31.	Juli
Kurban-bajram, 2. dan	11.	Zu-l-hidže, 1441.	Su	1.	August
Kurban-bajram, 3. dan	12.	Zu-l-hidže, 1441.	Ne	2.	August
Kurban-bajram, 4. dan	13.	Zu-l-hidže, 1441.	Po	3.	August
Nova 1442. hidžr. godina	1.	Muharrem, 1442.	Če	20.	August
Jevmu-ašura	10.	Muharrem, 1442.	Su	29.	August
Mevlud	12.	Rebiu-l-evvel, 1442.	Če	29.	Oktobar

Islamska zajednica Bošnjaka u Norveškoj **Det Islamske fellesskap Bosnia-Herzegovina i Norge**

Fougnersvei 2A, 0571 Oslo, Norge

Tel.: + 4722375004 • www.izbih.no • e-mail: contact@izbih.no

facebook: Islamska zajednica Bošnjaka u Norveškoj

STAVANGER EMANET FOND
1503.43.00221

DRAMMEN EMANET FOND
1503.77.16348

ØSTFOLD EMANET FOND
1503.77.16321

BERGEN EMANET FOND
1503.44.80327

TRONDHEIM EMANET FOND
1503.77.16356

OSLO EMANET FOND
1503.62.08942

VESTFOLD EMANET FOND
1503.80.75303

HUAGESUND EMANET FOND
1503.43.00248

CENTRALNI EMANET FOND
1645.09.27906

SØR/KRISTIANSAND EMANET FOND
1503.89.36724

LILLEHAMMER/GJØVIK EMANET FOND
1506.14.66077